

-Tigbio nyra fati
(Le lièvre et les pintades)

Raconté par DJAHI Kogné Michel
(Djapadji)

Première impression Mai 2002

(Corrigé en document PDF Octobre 2008)

© Centre de Traduction et d'Alphabétisation
en langue Bakwé
(C.T.A.B.)
—Touadji II —
B.P. 555, Méagui
Côte d'Ivoire

Cel: 07.89.61.68 / 07.04.60.01
07.62.97.21 / 07. 00. 29.32

-Tigbio nyra fati

(Le lièvre et les pintades)

-Tigbio -jɔ ku kä 'kpafa 'wv. -Sri
-gbaa' 'kä nɪ, 'nu 'na tu 'blaa 'wɔn, 'ɔnya -go
'ɔa -napu. 'A -napulu 'uu 'ɔ 'böö. 'Be -napu
'doo 'nyɪ 'pa ma 'lɪ 'nu nuɟblva 'sɔɔ.

-Sri paa' -suwla, 'ɔ mia' 'uun 'bökalɪ
nɪ, 'ɔ 'paa' 'lɪ 'nuɟblv 'doo 'ɔnya 'na. 'Nuɟblv
-mulu tɔa' 'lɪ nɪ, 'ɔnya 'palɪ 'uun 'ɔnya 'sri
'uun 'kä, -be 'ɔ -tuä -napu kapu.

'ɔ mia' 'lɪtekalɪ nɪ, 'a fati jö. 'Be fati
-pie 'klvarɪ 'ia -gbatata. 'Inya jrä -tigbio
-napu 'klɪ. -Tigbio 'jää' 'iin 'i jöa' 'wɔn -gälɪ
jrä, 'i -smlöa', 'nu nuɟblvlv 'ɔ 'paɪa' ɪ 'lɪ, 'ɔ
'kplaa' 'uun dotro 'na 'ɔ 'na 'uun.

-Fati nya ji, 'iibä: «-Tigbio, -asɪ -nö
-böö -napu a jö -be -naa -na 'nuv? -Mä amɪ
-nyɪ amäɪ 'na 'nɪ!» 'iibää' -tigbio nɪ: «-Be
'sɪrɪ 'a -sümlöa, ama -nyɪ 'amɪ 'uun nyɔɔple
nya 'uun 'naa? 'Unyɪ 'pa ma 'lɪ, 'aia -gv 'n 'na
'uun.»

«-Bakää 'unyt 'pa ma 'lɪ, -nyɪ amɪ
dijje a 'nai 'nɪ? -Maa -nya 'uun 'lɪbiara. -A
-ma 'na -na 'nu o, a nyaa' mi -o.»

Fati mia', 'ü 'tɔa' 'ia bätä nɪ, 'ia 'crea
'dooa -gv 'ia 'fɔ -cɛɛ -tɪa kälɪ. 'Inya mi
'inya -go -napö. Fati -sümlö. -Fatu 'doo
-napu, fatu 'doo -napu. 'Inya kɔtɔ 'ia -napö,
'inya pla 'ään bëtë. 'Aä 'i 'böö ɔ. 'Ä 'paa 'lɪ,
-tigbioa -napu 'a jä.

-Sɪ paa' -suwla, -tigbio nya dɔ 'wu
'ɔnya mi 'lɪ. 'ɔ 'tɔa' bätä 'ɔnya 'bete fatia
'ɲlögë 'ia dɔɔua -gv. 'Inya -gbala 'ɔɔn 'sɪɪ
'i mia' 'bökalɪ. 'ɔ 'ma 'iin -gälɪ 'kä, 'ɔnya mi
'ɔnya jrä 'iin -napö 'klɪ. 'ɔ mia', mi, fatia 'fɔ
'a 'böbökv bia kreɛkpe. 'I do 'kpafa, 'ii 'papla
-napunva 'fɔ -gba. 'A -plurɪ 'ii 'i trara, 'ii 'i
'nara 'uun.

-Tigbio 'tɔa', 'iibä: «Fati 'amɪ 'n 'trɛɛ
'amɪ -o.» Fatulv 'mäa' -we -tigbio 'mä -gälɪ
'pa, 'ia fatu ma 'lɪbä. 'ɔ -ma: «'Amɔ 'n 'trɛɛ
'nɪ! -Bakää 'a -mäa -we 'mɪ 'nu -nyɪ, 'aiɛ 'a
-mäa 'nyie? A ma 'trɛɛ 'amɪ, 'ba 'nyie -we jie
'nɪ?»

«-Aan! -Tigbio -ayo.»

'ɔ -ma: «-Yun! -Mää 'ia 'fɔ? 'N 'nu
'ü nɪnɪa 'a 'böö 'aie 'n ji. 'Pavn 'ba -nyɪ 'mɪ
'nu jie -a 'na.» 'Iibä: «-Yii! 'Sɪrɪ nyɔɔ jrä nyɔɔ
-napö 'klɪ 'ɔ -nyɪɛa' 'ɔɔn 'nu 'ɔ 'naa' -jre 'iin?
-Jree 'iin kä -jö -te? -Na 'nu ma -te bä.»

Fatv -mooloo ma bä -te: «-Na 'nu ma
-te bä. Sɔkou. A ji kää' -na -napu 'klɪ, -nyɪ
kä amɪ 'nu anya 'na kä?» -Tigbio -ma: «'N
bibie 'amɪ 'pavn, 'nu a 'tv 'blaa 'mɪ 'ie 'n ji.»

'I -ma: «-Tigbio, -nämä 'uun 'na. Ana
'muu ji kää', -nyɪ ma amɪ 'nu -nyɪ. 'A -na
'dooa -gv, a -go -taa -napölä.» 'ɔ -ma: «Fati
'amɪ 'n 'tree 'amɪ -o. Deplɛɛ 'a 'daa 'a -määä
'mɪ 'nu -nyu?» 'Iibä: «-Blaa kä amɪ 'nu 'klɪ,
'aie a 'daa a -määä -mɪ 'nu -nyɪ.»

-Tigbio -näma: «'Nyaa 'nu -o. 'Sɪrɪ 'a
-sümlöa' -plu -be 'a kva' -pɪ, 'a ji kää', 'asi
-tigbiou -sümlö kä -be 'n 'blara 'amɪ 'nu 'klɪ?
-Mää 'na 'doo 'anyɪ kä -plu jrä?» 'I -ma:
«-Na 'doo kä 'nɪ!»

'Iibä: «'Na 'doo bä kä 'saa, 'ia 'sɛstɪ bä
kä 'na 'wlia 'mɪ, 'na 'dooa -tɔɔ 'aie 'nyɪ kä
'amɪ 'nu -nyɪ. -Maa 'sɪrɪ 'a -sümlöa' nɪ, 'ba
-nyenyre -tɔɔ 'nɪ? 'Ba -nyɪ 'mɪ -a 'na 'nɪ!
Nyɔɔ 'dooa -tɔɔ nyra nyüü kɔkɔmlɛɛa -tɔɔ bä

dεε 'dee? 'Ba 'babla wii mli, 'ba -nyɪ 'mɪ 'nu
-a 'na.»

-Fati 'a 'kɪ tetre, 'iibä: «-Tigbio bä
kä 'doo 'aie 'ɔ nu kä 'samaa dii 'nɪ! -Taa 'nu
'kəkɔmlɛɛle anya 'uun 'lɪbɪaraa? 'ɔa plɛ ma
bubɔ, ana plɛ 'nyɪ bubɔ. A -nyɪ 'ɔɔn 'nu 'ɔmä
'na.»

'Ast fati nu 'inya 'babla wii mli, 'inya
-nyɪ kä -tigbio 'nu. 'Ii känyɪ nɪ, nyɔɔ 'dooa
'sɛsɪ bä 'dɔ, -bɛ nyüü 'kəkɔmlɛɛa 'sɛsɪ bä 'dɔ.

Ana 'brea nyüü nunta 'wli 'doo 'nyɪ 'pa
ma 'bla.

'Abɪa 'na 'nänää -fatraflɪ -o.

Communiquez-nous tout problème que vous rencontrerez! Vous nous aidez ainsi à améliorer l'orthographe de la langue Nyragbi. Nous remercions par cette occasion, tout le peuple Nyragbi pour leur collaboration.

ADDITIF

Ces contes ont été enregistrés et vérifiés avant l'impression avec les Nyragbi, précisément dans les villages de Djapadji et Doba.

Voir la langue Bakwé écrite et lue sous toutes ses formes par tous ses composants est un souhait et objectif que veut atteindre le Centre de Traduction et d'Alphabétisation en langue Bakwé.

Nous vous remercions pour la collaboration fraternelle au nom des Bakwé.

Imprimé par la
Société International de Linguistique
08 B.P. 857 Abidjan 08, R.C.I.
Tel: 22.43.12.98

Bakwé / 2ème trimestre 2002/ 50